

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: J. J., nar. X
bytem X
zastoupen JUDr. Kateřinou Hájkovou, LL.M., advokátkou,
sídlem Dřevařská 855/12, 602 00 Brno
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 3. 2024, č. j. X, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15 210 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Kateřiny Hájkové, LL.M. advokátky.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná rozhodla o námitkách žalobce tak, že námitky zamítla a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 10. 2024, č. j. X. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla zamítnuta žádost žalobce o

invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

II. Podání účastníků

2. Dle názoru žalobce je posouzení zdravotního stavu z důvodu podání námitek neúplné, nesprávné a nepřesvědčivé, jelikož se náležitě nevypořádalo se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Nad rámec toho spatřuje žalobce rozpor s ustanoveními § 2 a § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Napadené rozhodnutí je kromě těchto vad stíženo i dalšími nedostatky, rozhodnými pro správné posouzení věci. Namítl, že trpí nesnesitelnými bolestmi kyčelního kloubu a účinek analgetik je pouze krátkodobý, dále uvedl, že se pohybuje s výraznými obtížemi za pomoci dvou francouzských holí, pohyb je velice limitován kvůli bolestem kyčelního kloubu (koxartróza) a kvůli artróze kolenních kloubů (gonartróza). Zdůraznil, že ani v rámci námitkového řízení nedošlo k vyšetření posudkovým lékařem.
3. Nesouhlasil se zařazením svého postižení pod položku 1b kapitoly XIII., oddílu A přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a s nezohledněním závažnosti ostatních zdravotních postižení ve smyslu § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek podle jeho názoru nesprávně a nepřezkoumatelně vyhodnocuje procentní míru poklesu pracovní schopnosti bez zřetele k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Žalobce klidovou bolestí trpí již min. od září 2024, tedy před vyhotovením posudku o invaliditě ze dne 17. 2. 2025. Má za to, že jeho postižení by mělo být hodnoceno ve smyslu kapitoly XIII., oddílu A, položky 1b, resp. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Ze závěrů posudku ani z napadeného rozhodnutí nelze zjistit, jakým způsobem se takto závažné zdravotní postižení (které je fakticky nezvratné a má nepříznivou prognózu) mělo projevit na celkové míře poklesu pracovní schopnosti méně než 5 %, ve smyslu § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek i napadené rozhodnutí nejsou úplné ve skutkových zjištěních, jelikož chybí skutková zjištění o následujících zdravotních postiženích - velká tříselná kýla (shodou okolností zmíněna v lékařské zprávě ze stejného dne, kdy byl údajně vyhotoven posudek, tj. 17. 2. 2025) a psychiatrické diagnózy. Brojil i proti neosvědčenému důvodnému předpokladu budoucího zlepšení zdravotního stavu žalobce po plánovaných operacích.
4. Žalobce navrhl, aby byl do řízení jako důkaz opatřen a proveden Posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
5. Žalovaná ve svém vyjádření, ve kterém nejprve obsáhle shrnula předcházející řízení, navrhla zamítnutí žaloby. S ohledem na námitky žalobce navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí MPSV ČR.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Žaloba je důvodná.
7. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 8. 10. 2024 byl posouzen lékařem pověřeným vypracováním posudku pro IPZS Břeclav s výsledkem, že není invalidní dle § 39 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti stanovena byla podle kap. XIII., odd. A, pol. 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 25%. V řízení o námitkách byl dne 17. 2. 2025 jeho zdravotní stav posouzen na ČSSZ Hradec Králové - odd. námitkové a odvolací agendy

LPS s výsledkem, že žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena podle kap. XIII., odd. A, pol. lb přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 25%.

8. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 21. 11. 2024), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru ortopedie a tajemníka. Dne 21. 8. 2025 proběhlo jednání komise, účastník a jeho zástupce nebyli jednání přítomni a nebyli s výsledkem seznámeni.
9. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.
10. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisi MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
11. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
12. Při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných

lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.

13. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespaturuje.
14. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalované povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s., k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
15. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
16. PK MPSV ve svém posudku přehodnotila závěry žalované, ale i správního orgánu prvního stupně, ohledně míry poklesu pracovní schopnosti žalobce. PK MPSV za rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti posoudila zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila na 40 %. Podle komise byla zvolena dolní procentní sazba při uznání položky s vyšším funkčním postižením a takto byla zhodnocena všechna posudková významná kritéria včetně profesních.
17. Pokud jde o posudkové zhodnocení, tak podle PK MPSV k datu vydání napadeného rozhodnutí byl u posuzovaného prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který byl podmíněn artrotickým postižením nosných kloubů kyčlí a kolen, přičemž dominovalo postižení levého kyčelního kloubu, které bylo těžkého stupně a stav byl indikován k operačnímu řešení. Pokud jde o zdravotní nálezy na dolních končetinách, na pravé kyčli je nález artrosy st. III, bez dokumentovaného závažného omezení pohybového rozsahu, na obou kolenních kloubech nález artrosy st. II-III, s hodnocením maximálně středně těžkého postižení. Obě dolní končetiny bez neurologických komplikací, bez mimokloubních příznaků, kolenní klouby a pravá kyčel bez poruchy stability kloubů. Pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti hodnotila PK MPSV jako funkčně významné postižení kloubů, lokalizaci postižení, rychlost progresu a komplikace jako je nekróza kosti, instabilita kloubu. Zároveň komise uvedla, že samotné degenerativní změny bez funkční poruchy nebo provedená operace na pohybovém systému s dobrým funkčním výsledkem nepodmiňují pokles pracovní schopnosti.

18. Závěr PK MPSV je, že se u žalobce jedná o těžké funkční postižení jednoho nosného kloubu - levé kyčle, které značně omezuje jeho pohybové schopnosti, postižení ostatních nosných kloubů - tj. pravé kyčle a obou kolenních kloubů je maximálně středně těžkého stupně, bez kloubní nestability, bez nekrózy, bez průkazu erozivní nebo rychle progredující osteoartrózy. PK MPSV provedla posudkové hodnocení pro pravý kyčelní kloub a oba kolenní klouby odpovídá kap. XIII, odd. A, pol. 1b - středně těžké postižení s funkčně významným postižením dvou a více nosných kloubů, pokles pracovní schopnosti o 20-35%; pro levý kyčelní kloub odpovídá kap. XIII, odd. A, pol. 1c - funkčně těžké postižení dvou a více nosných kloubů - u posuzovaného se však jedná pouze o postižení jednoho nosného kloubu a posudková kritéria pol. 1c tedy nejsou zcela naplněna. Z důvodu těžkého funkčního postižení jednoho nosného kloubu a středně těžkého postižení dalších 3 nosných kloubů byla zvolena pol. 1c - těžké funkční postižení s procentním hodnocením při dolním okraji pásma s ohledem na skutečnost, že kritéria dané položky nejsou zcela naplněna.
19. V další části posudku se posudková komise věnovala ostatním zdravotním obtížím žalobce a vyhodnotila jejich vliv na pracovní schopnost žalobce. Hypertenze je podle posudkového zhodnocení bez dopadu na pracovní schopnost, totéž platí o tříselné kýle, řešitelné operačním výkonem i poruše osobnosti a škodlivému užívání toxických látek (u toho je stav dokumentován jedním psychiatrickým vyšetřením, bez nutnosti předchozí léčby, s minimální léčbou současnou, posuzovaný zcela bez psychotických příznaků, plně orientovaný všemi kvalitami, schopen postihnout situaci, bez další psychiatrické symptomatologie - tj. bez zásadního narušení v oblasti poznávání, emotivity, afektivity, kontroly impulzů, bez závažného narušení společenské komunikace).
20. Pokud jde o samotné námitky, tak výtky ve vztahu k posudkům vypracovaným ve správním řízení byly vypořádány v rámci posudku PK MPSV. Z obsahu posudku vyplývá, že komise vycházela z nálezů, které byly součástí posudkového hodnocení v prvostupňovém řízení, dále z nálezů doložených v námitkovém řízení a ze zpráv, které byly doloženy k žalobě. K osobnímu shlednutí žalobce nedošlo ani před PK MPSV, ačkoliv byla žalobci i jeho právní zástupkyni zaslána pozvánka k jednání, ani žalobce, ani právní zástupkyně se nedostavili ani neomluvili, telefonický kontakt se komisí navázat nepodařilo.
21. Pokud jde o posudek PK MPSV, není úkolem soudu nahrazovat lékařské posouzení zdravotní stavu žalobce vlastní úvahou. Lékařský posudek PK MPSV je dostatečně přesvědčivý a zdůvodněný. Předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé. Uvedený posudek plně nahrazuje případné nedostatečnosti posudků zpracovaných ve správním řízení.
22. Postižení kyčelního kloubu PK MPSV posoudila postižení ve smyslu kapitoly XIII., oddílu A, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., tedy jako závažnější oproti hodnocení ve správním řízení, jak se domáhal žalobce. Datum vzniku invalidity bylo komisí stanoveno na 14. 6. 2024 (výsledek ortopedického vyšetření), tj. ještě před datum specifikované žalobcem jako datum vzniku klidové bolesti v září 2024, bolestivost a progrese postižení kloubů byla v posudku zohledněna. Limitace pohybu a postižení více kloubů dolních končetin je zohledněno v posudku PK MPSV.
23. Vliv ostatních zdravotních postižení, mimo postižení dolních končetin, byl shledán komisí jako posudkově nerelevantní, tudíž i bez vlivu na navýšení posudkového hodnocení dle vyhlášky č. 359/2009 Sb., posouzena byla i tříselná kýla i psychiatrická diagnóza žalobce.

IV. Závěr a náklady řízení

24. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) a znovu rozhodne žádosti žalobce o invalidní důchod s tím, že je vázán zjištěním a závěrem soudu, dle kterého je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 40 %. Žalobce je invalidní v prvním stupni invalidity ode dne 14. 6. 2024 s dobou platnosti posudku do 31. 8. 2026.
25. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
26. Podle § 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění ve znění účinném od 31. 12. 2024, platí, že se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle § 10b odst. 5, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu považuje částka 88000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupkyně žalobce učinila ve věci tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby a účast u jednání). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 450 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 15 210 Kč. Zástupkyně žalobce není plátcem DPH.
27. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 24. listopadu 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce